

**Пояснювальна записка
до проекту рішення
«Про сільський бюджет
Верхнянської сільської ради
об'єднаної територіальної громади на 2021 рік»**

Фінансовий ресурс сільського бюджету об'єднаної територіальної громади на 2021 рік сформовано з урахуванням вимог Податкового та Бюджетного кодексів України, положень програми діяльності Кабінету Міністрів України, Основних напрямків бюджетної політики на 2021 рік та інших законодавчих і нормативних актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

Загалом прогнозний обсяг доходів **сільського бюджету** на 2021 рік визначено в сумі **67 273 400 грн.**, в тому числі за:

- загальним фондом – **65 793 400 грн.**;
- спеціальним фондом – **1 480 000 грн.** ;

Загальний фонд сільського бюджету об'єднаної територіальної громади

Розрахунковий показник надходжень до загального фонду сільського бюджету об'єднаної територіальної громади на 2020 рік визначено в сумі – **65 793 400 грн.**, в тому числі власні надходження в сумі 19 414 000 грн.

Основним видом доходів загального фонду сільського бюджету об'єднаної територіальної громади є податок на доходи фізичних осіб. Його частка в структурі власних доходів загального фонду складає **63,7** відсотка від прогнозного показника доходів загального фонду.

Податок на доходи фізичних осіб, який зараховується в розмірі 60 відсотків в бюджет сільської ради, розрахунково складе – 11 320 000 грн.

Обрахування податку на доходи фізичних осіб проведено відповідно до норм Бюджетного кодексу України і Податкового кодексу України з урахуванням соціальних пільг, передбачених законодавством, та податкової ставки у розмірі 18 відсотків. Враховано підвищення мінімальної заробітної плати з січня по листопад – 6 000 грн. і з грудня – 6 500 грн. , і відповідно посадового окладу (тарифної ставки) працівника першого тарифного розряду Єдиної тарифної сітки 2 670 та 2 893грн.

Найбільшими платниками податку на доходи фізичних осіб є:

- Верхнянська сільська рада об'єднаної територіальної громади (враховуючи всі бюджетні установи, що утримуються за рахунок коштів сільського бюджету об'єднаної територіальної громади);
- ТзОВ "Гудвеллі-Україна"
- Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги Верхнянської сільської ради об'єднаної територіальної громади»;

– Підприємець Манич Роман Михайлович.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів визначена в сумі **393 500** грн. (розрахунок здійснено на базі очікуваних надходжень за 2020 рік).

Акцизний податок з реалізації тютюнових і горілчаних виробів визначено в сумі **300 000** грн. (розрахунок здійснено на базі очікуваних надходжень за 2020 рік), який поступає в бюджет 100 відсотків.

Місцеві податки і збори, до якого належить:

Податок на нерухомість;

Плата за землю (земельний податок і орендна плата користування земельними ділянками). Цього бюджетного періоду плановий показник по земельному податку складає **1 660 000** грн., в 2020 році становив **2 305 000** грн. На таке зменшення вплинуло рішення суду по ТОВ «Карпатнафтохім» (в цьому році в сільській бюджет по орендній платі за землю з юридичних осіб від цього підприємства надійшло 511 395 грн. в наступному році поступлення коштів передбачається приблизно в сумі 63 893 грн. по нормативно-грошовій оцінці 2008 року).

Другим за обсягом джерелом надходжень доходів загального фонду бюджету Верхнянської ОТГ **єдиний податок** (фізичних і юридичних осіб, с/г виробників, поступлення якого також залежать від розміру мінімальної заробітної плати) В сільському бюджеті він складає 22,5 відсотків від власних доходів загального фонду і становить **4 370 000** грн., в 2020 році становив **3 323 000** грн.

Законом України від 4 грудня 2020 року №1072-ІХ « Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, тимчасово платники єдиного податку першої групи звільняються від сплати за грудень 2020 року та січень-травень 2021 року. До бюджету Верхнянської сільської ради недопоступить приблизно 1 500 000 грн.

Неподаткові надходження складають 228 500 грн. Це такі надходження , як орендна плата за користування майнових комплексів, адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно, частина чистого прибутку комунальних підприємств, що вилучається до сільського бюджету, державне мито і інші надходження. . (розрахунок здійснено на базі очікуваних надходжень за 2020 рік)

Офіційні трансферти

Загалом обсяг **міжбюджетних трансфертів** загального фонду, що надається сільському бюджету, передбачено у сумі **46 379 400** грн, у тому числі :

I. Дотації – **16 222 800** грн, у тому числі:

- базова – **15 904 400** грн;
- додаткова – **318 400** грн.

II. Субвенції – 30 156 600 грн., у тому числі:

освітня – **29 106 900 грн.**

субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – **929 600 грн.**

субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – **120 100 грн.**

Спеціальний фонд сільського бюджету об'єднаної територіальної громади

Складовими частинами спеціального фонду сільського бюджету об'єднаної територіальної громади є екологічний податок та власні надходження бюджетних установ, які згідно ст.13 Бюджетного кодексу України мають цільове спрямування.

План по спеціальному фонду бюджету складає **963 200 грн.**

Екологічний податок визначено в сумі **29 000 грн.** (розрахунок здійснено на базі очікуваних надходжень за 2020 рік та з врахуванням змін до Податкового кодексу України).

Грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності – **1 000 грн.** (розрахунок здійснено на базі очікуваних надходжень за 2020 рік).

Прогнозний обсяг **власних надходжень** бюджетних установ визначений на підставі розрахунків у обсязі **950 000 грн.** (плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю, надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності, плата за оренду майна бюджетних установ)

Інші субвенції з місцевого бюджету на співфінансування обласного конкурсу проекту «Покращення екологічного стану річки Василіша з розчищенням та розширенням її русла в селі Довгий Войнилів Верхнянської ОТГ – **500 000 грн.**

Загальні підходи до формування видатків сільського бюджету об'єднаної територіальної громади на 2021 рік

Видатки

У проєкті сільського бюджету 2021 року передбачено вирішення ряду питань соціального характеру:

- враховано мінімальну заробітну плату з 1 січня 2021 року – 6000 гривень на місяць, з 1 грудня 2021 року – 6500 гривень та посадовий оклад працівника 1 тарифного розряду ЄТС – з 1 січня 2021 року – 2670 гривень на місяць, з 1 грудня 2021 року – 2893 гривень;

- прожитковий мінімум на 1 особу в розрахунку на місяць з 1 січня 2021 року – 2189,00 грн, з 1 липня 2021 року – 2294,00 грн, з 1 грудня 2021 року – 2393,00 грн.

Фонд оплати праці працівників бюджетної сфери сільського бюджету Верхнянської сільської ради об'єднаної територіальної громади у 2021 році становитиме 58 743 200 грн, що сплановано відповідно до встановлених чинним законодавством умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати, з урахуванням проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», (до планових показників з урахуванням внесених змін 2020 року - 49 343 700 грн. збільшено видатки на 19,0 %, або на 9 399 500 грн.

У проєкті сільського бюджету на 2021 рік збережено принцип соціальної спрямованості, тому спрямовуються у першу чергу видатки на забезпечення потреби в асигнуваннях на оплату праці працівників бюджетних установ, проведення розрахунків за електричну енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, з метою не допущення будь-якої простроченої заборгованості із зазначених видатків.

Відповідно до Бюджетного кодексу України із внесеними змінами, освітня субвенція з державного бюджету в сумі 29 106 900 грн. спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів. Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції в сумі 929 600 грн. спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру; субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету в сумі 79 700 грн. спрямовується на оплату праці з нарахуваннями працівників загальноосвітніх навчальних закладів та 40 400 грн. на видатки розвитку(спеціальний фонд).

Обсяг видаткової частини сільського бюджету (з урахуванням субвенцій з державного та місцевих бюджетів) на 2021 рік визначено в розмірі 67 273 400 грн, у тому числі видатки загального фонду складають 65 753 000 грн., спеціального фонду – 1 520 400 грн.

Складовою частиною видатків загального фонду сільського бюджету об'єднаної територіальної громади є:

- державне управління – 10 214 500 грн.;
- освіта – 49 462 900 грн.;
- охорона здоров'я – 1 005 000 грн.;
- культура і мистецтва – 3 010 000 грн.;
- фізична культура та спорт – 50 000 грн.;
- соціальний захист та соціальне забезпечення – 1 070 3000 грн.;
- житлово – комунальне господарство – 480 000 грн.;
- економічна діяльність – 180 500 грн.;
- резервний фонд сільського бюджету – 200 000 грн.;
- міжбюджетні трансферти – 79 800 грн.

Складовою частиною видатків спеціального фонду сільського бюджету об'єднаної територіальної громади є:

- освіта – 990 400 грн.;
- охорона навколишнього природного середовища – 530 000 грн.

Розрахунок видатків загального фонду сільського бюджету на виконання делегованих державою повноважень на 2021 рік здійснено з урахуванням заходів з посилення фінансово-бюджетної дисципліни, економного і ефективного витрачання бюджетних коштів. Разом з тим, при формуванні проекту сільського бюджету було збережено основні пріоритети бюджетної політики, збережено соціальну направленість бюджету.

На проведення видатків на виконання місцевих програм буде спрямовано фінансовий ресурс у сумі 1 941 000 грн., конкретні напрями спрямування зазначених видатків відображені в додатку 6 до проекту рішення.

Формування сільського бюджету проведено з дотриманням статті 85 Бюджетного кодексу України в частині здійснення видатків на фінансування бюджетних установ впродовж бюджетного періоду одночасно з різних бюджетів.

Витрати на окремі галузі характеризуються наступними показниками.

Державне управління

Видатки загального фонду на **утримання виконавчого комітету** об'єднаної територіальної громади в сільському бюджеті на 2021 рік передбачені в сумі 10 214 500 грн. і визначені згідно з вимогами чинного законодавства.

- сільська рада – 8 107 000 грн.;
- служба в справах дітей – 198 900 грн.;
- керівництво у сфері освіти – 965 100 грн.;
- фінансовий відділ – 943 500 грн.

На оплату праці з нарахуванням передбачено видатки в сумі 9 633 000 грн.

На оплату комунальних послуг і енергоносіїв видатки передбачено в сумі 320 000 грн.

На обов'язкові виплати асигнування передбачені у повному обсязі.

Інші витрати пов'язані з утриманням виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади передбачені в сумі – 261 500 грн. (предмети, матеріали, обладнання та інвентар – 156 100 грн., оплата послуг – 96 400 грн., видатки на відрядження – 3 000 грн., інші видатки – 6 000 грн.).

Штатна чисельність працівників виконавчого комітету сільської ради становить 42,0 штатних одиниць, в тому числі: посадових осіб місцевого самоврядування – 33,0 шт. од., з них старост – 5 шт. од. та іншого персоналу – 9,0 шт. од.

Видатки по **апарату відділу освіти** виконавчого комітету сільської ради передбачені в сумі 965 100 грн. Видатки передбачені на утримання 8 штатних одиниць, в тому числі: посадових осіб місцевого самоврядування – 3,0 шт.од.

Видатки по **службі в справах дітей** виконавчого комітету сільської ради передбачені в сумі 198 900 грн. на утримання 1 штатної одиниці.

Видатки по **фінансовому відділу** виконавчого комітету сільської ради передбачені в сумі 943 500 грн. Видатки передбачені на утримання 4 штатних одиниць.

Освіта

У сільському бюджеті на 2021 рік видатки на утримання установ освіти плануються у сумі 50 453 300 грн., з них:

загальний фонд – 49 462 900 грн. (в тому числі за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам – 29 106 900 грн., додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я – 318 400 грн, субвенції з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – 929 600 грн., субвенції з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 79 700 грн., власних доходів – 19 028 300 грн.),

спеціальний фонд – 990 400 грн., в т.ч. за рахунок субвенції з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 40 400 грн.

Видатки планується направити на надання дошкільної освіти в сумі 3 754 000 грн, загальної середньої освіти в сумі 44 169 700 грн., інших закладів у сфері освіти (інклюзивно-ресурсний центр) – 929 600 грн., дитяча школа мистецтв – 1 600 000 грн.

У 2021 році за рахунок коштів сільського бюджету планується утримувати 11 установ освіти, в тому числі: 2 дошкільних навчальних закладів, 7 загальноосвітніх шкіл, дитяча школа мистецтв, інклюзивно-ресурсний центр.

Середньорічна чисельність працівників установ освіти становитиме 320,83 штатних одиниць і ставок.

Оплата праці з нарахуваннями працівникам установ освіти розрахована з урахуванням вимог проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», з дотриманням розмірів мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника 1 тарифного розряду ЄТС – 2670 гривень, з 1 грудня 2021 року – 2893,00 грн., що складає 48 529 200 грн, і більше в порівнянні з відповідними затвердженими показниками 2020 року (до затверджених показників з урахуванням змін (35 898 700 грн)) на 30,1% , або на 12 630 500 грн. Такий ріст видатків спричинений створенням у 2020р. Дитячої школи мистецтв Верхнянської ОТГ, відкриттям садочка «Журавлик» в с.Завадка та перереєстрацією інклюзивно-ресурсного центру із Калуського району у Верхнянській ОТГ. Незабезпеченість по оплаті праці з місцевого бюджету складає **1 811 300** грн.

Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв розраховано у повному обсязі з урахуванням заходів по економному витрачання цих послуг у натуральному виразі та з урахуванням фактичного споживання за 2020 рік в загальній сумі 2 418 000 тис. грн., проте, в зв'язку із нестачею коштів, бюджетом передбачено 1 968 000 тис.грн.(додаткова потреба – **450 000** грн.)

Дошкільна освіта

У сільському бюджеті на 2021 рік видатки передбачені в сумі 3 754 000 грн, в тому числі по загальному фонду – 3 654 000 грн, спеціальному фонду – 100 000 грн.

По загальному фонду кошти передбачено на оплату праці з нарахуванням – 3 654 000 грн, медикаменти – 7 000 грн., продукти харчування – 245 000 грн., оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 238 000 грн, придбання предметів та матеріалів – 12 000 грн. (придбання, канцелярських та господарських товарів та інше), оплата послуг – 45 000 грн. (послуги зв'язку та провайдерів, підготовка до опалювального періоду, ін.).

Середньорічна вартість харчування 1 дітодня на 2021 рік передбачено в розмірі 35 грн.

По спеціальному фонду кошти передбачено в сумі – 100 000 грн., за рахунок власних надходжень (батьківська плата).

З 1 вересня планується відкриття дитячого садочка в с. Завадка на 2 групи.

Загальноосвітні заклади освіти

У сільському бюджеті на 2021 рік видатки передбачені в сумі 44 169 700 грн, в тому числі по загальному фонду – 43 579 300 грн., спеціальному фонду – 590 400 грн. (за рахунок освітньої субвенції – 29 106 900 грн., додаткової дотації з обласного бюджету за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 318 400 грн., субвенції з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 120 100 грн., власних коштів сільської ради – 14 074 300 грн., платних послуг – 550 000 грн.).

По загальному фонду кошти передбачено на оплату праці з нарахуванням – 41 462 300 грн., медикаменти – 10 0000 грн., продукти харчування – 300 000 грн., оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 1 650 000 грн., придбання предметів та матеріалів – 50 000 грн. (класні журнали , атестати, свідоцтва, придбання електрообладнання, господарських товарів, канцтоварів), оплата послуг – 50 000 грн. (послуги зв'язку та провайдерів, підготовка до опалювального періоду, ін), видатки на відрядження – 20 000 грн., виплата стипендій – 35 0000 грн., інші поточні видатки – 2 000 грн.

Середньорічна вартість харчування 1 діто-дня на 2021 рік передбачено в розмірі 30,0 грн.

По спеціальному фонду кошти передбачено сумі – 590 400 грн., в тому числі:

- від батьківської плати – 550 000 грн., яку планується направити на забезпечення харчування учнів загальноосвітніх навчальних закладів;
- за рахунок передачі із загального до спеціального фонду субвенції з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 40 400 грн.

Дитяча школа мистецтв

У сільському бюджеті на 2021 рік видатки передбачені в сумі 1 600 000 грн., в тому числі по загальному фонду – 1 300 000 грн., спеціальному фонду – 300 000 грн.

По загальному фонду кошти передбачено на оплату праці з нарахуванням на неї – 1 000 000 грн., оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 80 000 грн.

По спеціальному фонду кошти передбачено сумі – 300 000 грн. від батьківської плати , які планується направити на придбання музичної апаратури, матеріалів, обладнання та інвентаря та та оплату послуг (крім комунальних).

Соціальний захист та соціальне забезпечення

У сільському бюджеті на 2021 рік передбачено видатки в сумі 1 070 300 грн. На оплату праці з нарахуванням передбачено кошти – 692 300 грн., намісцеві програми – 356 000 грн. (розподіл по програмах – додаток 6 до рішення сесії)

Культура і мистецтво

Видатки на утримання установ культури та мистецтва, проведення культурно-освітніх заходів місцевого значення враховано в загальній сумі 3 010 000 грн., що менше в порівнянні з відповідними затвердженими показниками 2020 року (3 416 500 грн.) на 406 500 грн.

Видатки на оплату праці з нарахуванням працівників установ культури і мистецтва заплановано з урахуванням тільки зайнятих посад в сумі 2 680 000 грн.

Видатки на оплату енергоносіїв розраховано у повному обсязі з урахуванням заходів по економному витрачання цих послуг у натуральному виразі та з урахуванням фактичного споживання за 2020 рік в загальній сумі 250 000 грн.

На фінансування програми культурно-мистецьких заходів на 2021р. передбачено кошти в сумі 50 000 грн.

Фізична культура і спорт

У загальному фонді сільського бюджету на 2021 рік передбачено видатки під Програму розвитку фізичної культури кошти в сумі 50 000 грн., що на 105 000 грн. менше ніж в уточненому бюджеті на 2020р.

Житлово – комунальне господарство

У сільському бюджеті на 2021 рік на житлово – комунальне господарство передбачено видатки в сумі 480 000 грн. по загальному фонду бюджету.

Кошти передбачено на організацію благоустрою населених пунктів в сумі 250 000 грн., оплата за вуличне освітлення – 210 000 грн., оплата інших комунальних послуг – 20 000 грн.)

Економічна діяльність

Проектом бюджету на 2021 рік видатки передбачено в сумі 180 500 грн., в тому числі:

- здійснення заходів із землеустрою – 150 000 грн.
- зимове утримання доріг – 20 000 грн.
- членські внески до асоціації органів місцевого самоврядування – 10 500 грн.

В проєкті бюджету не передбачено кошти в сумі 120 000 грн. на Програму по створенню реєстру землі по селах Верхнянської територіальної громади.

Резервний фонд

У складі сільського бюджету визначено резервний фонд непередбачених видатків у розмірі до одного відсотка від загального фонду бюджету – 200 000 грн., для фінансування заходів по усуненню наслідків стихійного лиха, надзвичайних ситуацій, та інших непередбачених видатків відповідно до статті 24 Бюджетного кодексу України.

Міжбюджетні трансферти до бюджетів інших рівнів

Обсяг міжбюджетних трансфертів, що передаються з сільського бюджету до районного бюджету визначено в сумі 79 800 грн. - субвенція з місцевого бюджету іншим місцевим бюджетам на здійснення програми соціального захисту населення у Калуському районі та заходів у галузі охорони здоров'я за рахунок субвенції.

В проєкті бюджету не передбачено кошти на Програму забезпечення пожежної безпеки у Верхнянській ОТГ, та на Програму профілактики злочинності, зміцнення правопорядку, захисту прав і свобод громадян.

Охорона навколишнього природного середовища

Видатки на охорону навколишнього природного середовища (КПКВ-0118311) заплановані в спеціальному фонді сільського бюджету на суму 530 000 грн., а саме на заходи об'єднаної територіальної громади – 30 000 грн. (за рахунок відповідних надходжень), та субвенція з обласного бюджету на покращення екологічного стану річки Василіша з розчищенням та розширенням русла в селі Довгий Войнилів – 500 000 грн. (за підсумками одинадцятого обласного конкурсу проєктів та програм місцевого самоврядування. Проєкт передбачає співфінансування 50 на 50. Наше співфінансування в бюджеті не передбачене).

Інше

В проєкті бюджету не передбачено кошти на Програму підтримки громадських організацій на території Верхнянської ОТГ, та на цільову програму «Бюджет участі Верхнянської ОТГ».

Начальник фінансового відділу

Любов Климишин